

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
ELM VƏ TƏHSİL NAZIRLIYI

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin
12.09 2022-ci il tarixli F33 № -li
əmri ilə təsdiq edilmişdir.

“Plastik boru qaynaqcısı”

**ixtisası üzrə
Təhsil Proqramı (Kurikulum)**

Bakı – 2022

“Plastik boru qaynaqçısı” ixtisası üzrə Təhsil Proqramı (Kurikulum)

- 1. Təsnifat üzrə ixtisasın şifri (kodu):** 030913
- 2. Məşgulluq təsnifatında kodu:** 7126
- 3. Milli kvalifikasiyalar səviyyəsi:** 3
- 4. Peşə təhsili pilləsi:** İlk peşə təhsili
- 5. İxtisasın qrupu:** İnşaatda sanitar-texniki sistemlərin hissə və qovşaqları
- 6. İxtisasın əhatə etdiyi sahələr:** İnşaat, su təsərrüfatı, meliorasiya sahəsi
- 7. Qəbul şərtləri:** Ən azı tam orta təhsil bazası
- 8. Tədris müddəti:** Ümumi orta təhsil bazasından: 1 il
- 9. Attestasiya:** Tələbələrin ixtisas modulları üzrə qiymətləndirilməsi “Peşə təhsili pilləsində təhsilalanların attestasiyasının aparılması Qaydası” na uyğun həyata keçiriləcək.

Peşənin təsviri, xüsusiyyəti, inkişaf perspektivləri

Plastik boru qaynaqçısı boru istehsalında istifadə edilən polimer materiallarının xüsusiyyələrini bilir, həmin elementlərin kəsimi və qaynağı üçün alət və avadanlıqları tanır və onlardan təyinatına görə istifadə etməyi bacarır. Tələbə təhsilini başa vurduqdan sonra tikinti, meliorasiya və su təsərrüfatı istiqaməti üzrə subbakalavr və ya bakalavr təhsil pilləsində (ümumi və tam orta təhsil bazasından asılı olaraq) təhsilini davam etdirə bilər.

Məşgulluq imkanları

Təcrübə və təlim keçməklə tikinti, meliorasiya və su təsərrüfatı müəssisələrində ixtisası üzrə rəhbər vəzifələrə keçid habelə ixtisası üzrə öz sahibkarlıq işini açmaqla, özünü-məşgulluq üçün yaxşı imkanlar vardır.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Leyla D." followed by a small superscript "2".

Peşə üzrə səriştə səviyyəsi:

Biliklər	Bacarıqlar	Müstəqillik və məsuliyyət
<ul style="list-style-type: none"> Plastik borular haqqında ümumi məlumat; Təhlükəsizlik texnikası qaydaları; Yanğınlı mübarizə və yanğından mühafizə qaydaları; İlkin tibbi yardım qaydaları; Plastik boruların qaynaq işlərində istifadə olunan alet və avadanlıqların iş prinsipi; İstilik, su və kanalizasiya sistemlərin plan və texniki sxemləri haqqında; Boruların bir birinə birləşmə növləri haqqında; Material və avadanlıqların saxlanması qaydaları; Qaynaq işlərinin həyata keçirilməsi haqqında; Qaynaqların növləri haqqında; Qaynaq aparatları haqqında; Boruların növləri və birləşmə üsulları haqqında; Boru kəmərlərində meydana çıxan xarakterik nasazlıqlar haqqında; Sınaq işlərinin aparılması qaydaları; Sınaq və ölçmə avadanlıqlarının istismarı qaydaları; Təmir işlərini yerinə yetirərkən təhlükəsizlik 	<ul style="list-style-type: none"> İşin planlaşdırılması və təşkilati bacarıqlar; Alet və avadanlıqlardan istifadə etmək bacarığı; Kəsisci, deşici avadanlıqlarla davranışmaq bacarığı; Müxtəlif növ qaynaq işlərini aparmaq bacarığı; Boruları növlərinə və ölçülərinə görə ayırmak bacarığı; Borularda baş vermiş nasazlıqları təyin və təmir etmək bacarığı; Qaynaq aletlərində baş vermiş çatışmamazlığı aradan qaldırmaq bacarığı; Birləşdirici armaturlarda əmələ gəlmış çatışmamazlıqları aradan qaldırmaq və ya yeni ilə əvəzləmək bacarığı; Əmələ gələn sızmaları təmir etmək bacarığı; Təmirdən sonra sistemin iş prinsipini yoxlamaq; Kanalizasiya xəttini təmir etmək üçün lazımlı olan boru və fasonlu hissələri seçmək bacarığı; 	<ul style="list-style-type: none"> Plastik borular haqqında ümumi məlumat; Təhlükəsizlik texnikası qaydaları; Yanğınlı mübarizə və yanğından mühafizə qaydaları; İlkin tibbi yardım qaydaları; Plastik boruların qaynaq işlərində istifadə olunan alet və avadanlıqların iş prinsip; İstilik, su və kanalizasiya sistemlərin plan və texniki sxemləri haqqında; Boruların bir birinə birləşmə növləri haqqında; Material və avadanlıqların saxlanması qaydaları; Qaynaq işlərinin həyata keçirilməsi haqqında; Qaynaqların növləri haqqında; Qaynaq aparatları haqqında; Boruların növləri və birləşmə üsulları haqqında; Boru kəmərlərində meydana çıxan xarakterik nasazlıqlar haqqında; Sınaq işlərinin aparılması qaydaları; Sınaq və ölçmə

qaydaları;	<ul style="list-style-type: none"> Riyaziyya, fizika, mexanika və elektrotexnika üzrə biliklər. 	<ul style="list-style-type: none"> Kanalizasiya borularını və fasonlu hissələri birləşdirmək; Bir neçə tapşırığı eyni vaxtda yerinə yetirmək bacarığı; Kollektivlə ünsiyyət qurmaq bacarığı; Təhlükəsizlik texnikası qaydalarını həyata keçirmək bacarığı. 	avadanlıqlarının istismarı qaydaları; <ul style="list-style-type: none"> Təmir işlərini yerinə yetirərkən təhlükəsizlik qaydaları; Riyaziyya, fizika, mexanika və elektrotexnika üzrə biliklər.
------------	--	--	---

Peşə üçün spesifik tələblər:

Plastik boru qaynaqcısı fiziki cəhətdən güclü olmalı və yüksək iş gərginliyinə dözməlidir.

İxtisası tədris edəcək pedaqoji heyətə qoyulan tələblər:

Peşə təhsili müəssisələrinin mühəndis-pedaqoji heyəti müvafiq peşə-ixtisas sahəsi üzrə baza təhsili (ali, orta-ixtisas, orta) ixtisas üzrə stajı azı 3 il istehsalat və ya pedaqoji təcrübə, tədris etdiyi fənlərin (istehsalat təlimi ustalarının təhkim olunduğu qrupun) onların baza ixtisasına uyğunluğu, pedaqoji heyətin təhsilalanlar və həmkarları ilə ünsiyyət qurmaq bacarıqları, təcrübəçi, əlaqələndirici, istiqamətverici, məsləhətçi, tələbələrin işə tədqiqatçı, ixtisası üzrə dövrün tələbatına uyğun elmi-nəzəri bilikləri, müasir texnika, yeni istehsal və pedaqoji texnologiyalardan istifadə etmək bacarığı, innovativ təlim metodlarından, müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından istifadə etmək bacarığı olmalıdır.

İxtisasın tədris planı - modulların siyahısı+

İxtisasın adı: Plastik boru qaynaqcısı								
Təhsil müddəti: 1 il (ümumi orta təhsil bazası)								
Bölmələr, təhsil sahələri, modullar (fənlər)	saatları n miqdar I	yarımillər üzrə həftəlik dərs saatlarının miqdarı						
		I		II				
		5	10	10	3	9	1	Məsləhət saatları
2	3	4	5	6	7	8	9	10
Fiziki tərbiyə	25	1	1	1				
Çağırışaqədərki hazırlıq	25	1	1	1				
Ana dilində ünsiyyət	40	4	2					
Xarici dildə ünsiyyət	40	4	2					
İKT-dən istifadə	40	2	3					
Peşə etikası	40	2	3					
Sahibkarlıq	40	4	2					
Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması	40			4				
	290	18	14	6	0	0	0	0
Peşə-ixtisas fənləri (modulları), nəzəri	350	10	11	19	0	0	0	
İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları	40	2	3					
Sxem, çertyoj və qrafik işləri	45	3	3					5
Plastik boruların montaja hazırlaması 1	45	3	3					5
Plastik boruların montaja hazırlaması 2	40			4				
Polipropilen boruların qaynağı-1	30	2	2					
Polipropilen boruların qaynağı-2	60			6				5
Polietilen boru qaynağının texnologiyası	90			9				5
İstehsalat təlimi (praktik modullar)	400	8	12	12	40	0		

İstehsalat təcrübəsi	360					40		
Tələbələrin maksimum məcburi dərs yükü	1400	36	37	37	40	40	0	0
Məsləhət	20							
YEKUN	1420							

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Zeynət D".

Modulların spesifikasiyası

Modulun adı: Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırılması

Modulun kodu: 1

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamlandıqdan sonra tələbə Azərbaycan qanunvericiliyi barədə ümumi anlayışları biləcək, dövlət və özəl müəssisələri fərqləndirməyi, müasir iş axtarma üsullarından istifadə etməyi və ətraf mühitin mühafizəsi üçün ilkin tədbirləri həyata keçirməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Azərbaycan cəmiyyətinin xüsusiyyətləri və əsas qanunverciliyik sənədlərini şərh edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Azərbaycan vətəndaşı kimi özünə müvafiq olan qanunları nəzərdən keçirir.
2. Azərbaycan vətəndaşı kimi hüquqlarını təhlil edir.
3. Azərbaycanda bir işçi kimi öz peşəsi üçün müvafiq olan qanunları nəzərdən keçirir.
4. Azərbaycanlı işçi kimi hüquqlarını təhlil edir.

Təlim nəticəsi 2: Dövlət və özəl müəssisələrin fərqini və onların əsas xüsusiyyətlərini təhlil edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müəssisə anlayışının mənasını izah edir.
2. Dövlət müəssisələrinin əsas xarakterik xüsusiyyətlərini təhlil edir.
3. Özəl müəssisələrin əsas xarakterik xüsusiyyətlərini təhlil edir.
4. Dövlət və özəl müəssisələrini fərqləndirən əsas xüsusiyyətləri ayırd edir.

Təlim nəticəsi 3: Karyera məqsədlərini müəyyən edir və müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Karyera anlayışının mənasını izah edir.
2. Karyera məqsədlərinin müəyyən edilməsi yollarını araşdırır.
3. Müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə edir.
4. Peşəkar inkişafın üsul və mərhələlərinə tətbiq edir.

7

Modulun adı: Sahibkarlıq

Modulun kodu: 2

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə sahibkarlıq ideyalarını müəyyənleşdirib qiymətləndirməyi, ideyaların həyata keçirilməsi üçün lazımi resursları müəyyənleşdirib toplamağı və ideyaları həyata keçirilməsi yollarını göstərməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Sahibkarlıq ideyalarını, imkanlarını müəyyən etməyi və qiymətləndirməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Sahibkarlığın mahiyyətini izah edir.
2. Sahibkarlıq fəaliyyəti üçün əlində olan imkanları müəyyən edir.
3. Sahibkarlıq ideyalarını müəyyənleşdirir.
4. Sahibkarlıq ideyasını qiymətləndirir.

Təlim nəticəsi 2: Sadə biznes layihəsini hazırlayır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Biznes planın məqsəd və strukturunu izah edir.
2. Marketing planını hazırlayır.
3. Satış və insan resurslarını planlaşdırır.
4. İnvestisiya və maliyyə planını hazırlayır.
5. Büdcəni planlaşdırır.
6. Qeyri-müəyyənlik və risk hallarında necə qərar qəbul edəcəyini təsvir edir.

Təlim nəticəsi 3: Sahibkarlıq ideyaları necə həyata keçirməli olduğunu göstərir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Yaradılan müəssisənin hüquqi məsələlərini təsvir edir.
2. Sahibkarlıq prosesində başqaları ilə səmərəli əməkdaşlıq üçün nə edəcəyini təsvir edir.
3. Biznes plan hazırlanmasından sonrakı addımlarını müəyyən edir

Modulun adı: İKT -dən istifadə

8

Modulun kodu: 3

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamlandıqdan sonra tələbə işlə əlaqəli məlumatları tapmağı, qiymətləndirməyi və idarə etməyi, müxtəlif müvafiq mediadan istifadə etməklə peşəkarcasına əlaqə qurmağı və əməkdaşlıq etməyi, peşəkar rəqəmsal məzmun hazırlamağı, IT-dən təhlükəsiz şəkildə istifadə etməyi və texnologiyadan istifadə etməklə problemləri həll etməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Internetdə məlumatları tapmağı, qiymətləndirməyi və idarə etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq məlumat göstəricilərini (verilənlər), məlumat və rəqəmsal məzmunu müəyyən edir.
2. Müvafiq məlumat göstəricilərinin, məlumat və rəqəmsal məzmunun keyfiyyətini dəyərləndirir.
3. Rəqəmsal mühitlərdə məlumat göstəricilərini, məlumatları və rəqəmsal məzmunu idarə edir.

Təlim nəticəsi 2: Sosial media vasitələrindən istifadə edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə peşəkarcasına işleyir.
2. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalardan istifadə etməklə məlumat göstəricilərini, məlumat və rəqəmsal məzmunu paylaşır.
3. Rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə öz işlərini yerinə yetirir.
4. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə peşəkarcasına davranır.
5. Peşəkar şəbəkə vasitəsilə ünsiyyət qurur.
6. Rəqəmsal kimliyi idarə edir.

Təlim nəticəsi 3: Rəqəmsal məzmun hazırlayır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq formatlarda peşəkar rəqəmsal məzmunu hazırlayır.
2. Yeni müvafiq məzmun hazırlanması üçün mövcud rəqəmsal məzmunu integrasiya edərək uyğunlaşdırır.
3. Müəlliflik hüququ və lisenziyaların məlumat göstəricilərinə, məlumat və rəqəmsal

məzmuna necə tətbiq edilməsini təsvir edir.

Təlim nəticəsi 4: İnformasiya texnologiyalarından təhlükəsiz şəkildə istifadə etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq cihazları qoruyur.
2. Şəxsi məlumat və məxfiliyi qoruyur.
3. Cihazlardan istifadə edərkən sağlamlığını qoruyur.
4. Cihazlardan istifadə edərkən ətraf mühiti qoruyur.

Təlim nəticəsi 5: Sadə texniki problemləri həll edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq cihazları işlədərkən yaranmış texniki problemləri həll edir.
2. Texnologiyalardan istifadə etməklə işlə əlaqəli müvafiq ehtiyacları müəyyən edərək, bunların texnoloji həlli yollarını seçir.
3. Öz rəqəmsal bacarılarındakı çatışmazlıqları müəyyən edir.
4. Öz rəqəmsal bacarıqlarındaki çatışmazlıqları aradan qaldırmaq üçün inkişaf planını təqdim edir.

Modulun adı: Fiziki tərbiyə

Modulun kodu: 4

Modulun ümumi məqsədi: Bu modul tamamlandıqdan sonra tələbə tərbiyəvi prosesdə sağlamlığın yüksəldilməsi, peşə xəstəliklərinin qarşısının alınması, pis vərdişlər, fərdi fiziki inkişaf və sağlam fiziki həyat haqqında zəruri məlumatı biləcək və dövlət standartında müvafiq təlimlərlə nəzərdə tutulan fiziki standartları yerinə yetirmək üçün fərdi olaraq seçilmiş kompleks sağlamlıq və gimnastika məşğələlərini həyata keçirməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Hərəki vərdiş və bacarıqları formalaşdırın müxtəlif statik və dinamik hərəkətləri sadə üsullarla icra edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Hərəkətlərin sağlamlaşdırıcı və inkişafdırıcı təsirini izah edir.
2. Hərəkətlərin icra şəraiti və icra üsulunun təkmilləşdirilməsi barədə müzakirə aparır.
3. Şəxsiyyətin hormonik inkişafını təsvir edir.

4. Fiziki təbiyə üzrə nəzəri bilikləri izah edir.

Təlim nəticəsi 2: Fiziki təbiyə prosesində intizam və rejim qaydalarına əməl edir, birgə fəaliyyət bacarıqları nümayiş etdirir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Aktiv hərəkətlərlə bağlı bacarıq və vərdişlərini nümayiş etdirir.
2. Aktiv hərəkətlərin icrasında əlverişli üsullarından istifadə edir.
3. Aktiv hərəkətlərinə nəzarət edir.
4. Şəraitə uyğun ilkin tibbi yardım göstərir.
5. Bərpaedici vasitələrdən səmərəli istifadə edir.

Təlim nəticəsi 3: İdman oyunlarını, o cümlədən milli idman oyunlarını və onların növlərini təqdim edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Fiziki hazırlığını artırmaq üçün aktiv hərəkətlərdən və xüsusi vasitələrdən müntəzəm istifadə edir.
2. Yaş qrupuna müvafiq hərəkətlərə qadir olduğunu nümayiş etdirir.
3. Hərəkətlərin icrası zamanı əlverişli metodlar tətbiq edir.
4. Aktiv hərəkətlərə qadir olduğunu nümayiş etdirir.

Modulun adı: Hesablama əməliyyatları

Modulun kodu: 5

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə məsələlərin həllində riyazi düşüncə nümayiş etdirməyi, hesablamalar aparmağı, cədvəl və qrafiklər hazırlamağı, onlardan istifadə etməyi, cəbri qanunları tətbiq etməyi və təsviri statistikadan istifadə etməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Məsələlərin həllində riyazi düşüncə nümayiş etdirir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Riyazi məsələlərin həllini necə qavradığını izah edir.
2. Məsələlərin həllində nə zaman riyazi üsullardan istifadə edəcəyini müəyyən edir.
3. Riyazi qanunlardan istifadə edərək məsələlərin həlli zamanı hansı texniki vəsaitlərdən istifadə olunacağını tədqiq edir.

4. Praktiki məsələlərdə riyazi termin və modellərdən istifadə etmək üçün nümunələr verir.

Təlim nəticəsi 2: Sadə hesablamalar aparır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. İşdən əlavə vaxt üçün hesablanmış bonusları və çıxılmaları nəzərə almaqla əmək haqqından xalis gəliri hesablayır.
2. Faizləri və yenidən ödənişləri (qaytarılmaları) bank krediti üzrə hesablayır.
3. Formul və reseptlər əsasında xammalın müxtəlif qarışqlarını hesablayır.
4. Sifarişlərlə əlaqəli tipik hesabatlar aparır.
5. Digər tipik işlərlə bağlı hesablamaları yerinə yetirir.

Təlim nəticəsi 3: Sadə qrafik və cədvəllər hazırlayıv və məsələlərin həllində onlardan istifadə edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Histogramdan, nöqtəli diaqramdan, xətti qrafik və piktoqramdan alınan məlumatlardan istifadə edir.
2. Nəzərdən keçirilən işdən alınan informasiyalara əsasən, histogramlar, nöqtəli diaqramlar, xətti qrafik və ya piktoqramlar qurur.
3. Exceldən istifadə etməklə 2-ci qiymətləndirmə meyarındaki diaqramları qurur.

Təlim nəticəsi 4: Məsələlərin həllində sadə cəbri qaydaları tətbiq edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Möterizələrdən istifadə etməklə ifadələri aydınlaşdırır və sadələşdirir.
2. Tənliklər və riyazi ifadələrlə düzgün manipulyasiya edir və onları sadələşdirir.
3. Müvafiq dəyişənlərdən istifadə edərək riyazi funksiyalar qurur.
4. İndexlər qanunu tətbiq edir.
5. Sadə xətti funksiyaları praktiki misallarla izah edir.

Təlim nəticəsi 5: Sadə təsviri statistikadan istifadə edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Çoxluğa qarşı seçim konsepsiyanı izah edir.
2. Mərkəzin tendensiya üzrə məlumatlarını təsvir edir (moda, median, ədədi orta).
3. Dispersiya ölçüləri olan məlumatları təsvir edir.
4. Histogram və diaqramları təsvir edir.

Modulun adı: İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları

Modulun kodu: 6

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə, əməyin, ətraf mühitin mühafizə olunma qaydalarını, istehsalat sanitariyası, əmək gigiyenası qaydalarını biləcək və mümkün təhlükələrin qarşısını almağı bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: İş yerində əməl ediləcək təhlükəsizlik tədbirlərini bilir və qaydaları tətbiq etməyi bacarrı.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Əməyin təhlükəsizliyi və əmək fəaliyyəti ilə bağlı ümumi faktorları və təlimatları şərh edir.
2. Əməyin mühafizəsi ilə bağlı məqsəd, norma və standartları yerinə yetirir.
3. İş yerlərində əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsiz iş üsullarına riayət edir.
4. İstehsal sahələri və istehsal meydançaları ilə bağlı təhlükəsizlik tələblərini sadalayır.

Təlim nəticəsi 2: Alətlərlə işləyərkən, aqreqatları sınaq edərkən əmək təhlükəsizliyi və iş zamanı yarana biləcək yanğın təhlükəsizliyi tədbirlərini bilir və tətbiq etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Elektriklə işləyən alətlərdən istifadə zamanı əməl ediləcək təhlükəsizlik tədbirlərini sadalayır.
2. Elektrik maşınları quraşdırılmış otaqlarda ilkin mühafizə vasitəleri – yanğın söndürən və quru qum olan yeşikdən istifadə qaydalarını təsvir edir.
3. Baş verə biləcək yanğın təhlükəsinin qarşını ala biləcək tədbirləri və yanığın yayılmasına qarşı mübarizədə yanğın söndürmə vasitələrini seçir.
4. Nərdivanların, meydançaların və pilləkənlərin tətbiqi zamanı təhlükəsizlik tələblərini əlaqələndirir.

Təlim nəticəsi 3: İstehsalat zədələnmələrinin növlərini, yaranma səbəblərini bilir və müvafiq tədbirlər görməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. İstehsalat zədələnmələrinin növlərini və səbəblərini izah edir.
2. Zədələnmə və peşə xəstəliklərinin əsas səbəblərini təsvir edir.

3. İstehsalatda zədələnmə səbəblərinin qarşısını almaq üçün müəyyən tədbirlər görür.
4. İstehsalatda bədbəxt hadisələr və peşə xəstəlikləri nəticəsində peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarında icbari sığorta olunanlar və onların iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə kateqoriya və risk qruplarını seçir.

Təlim nəticəsi 4: Əmək gigiyenası haqqında bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Əmək gigiyenası haqqında ümumi bilgiləri və inkişafının əsas mərhələlərini izah edir.
2. Zərərli və təhlükəli faktorların təsnifatını təsvir edir.
3. Əməyin gigiyenası, əmək prosesini və istehsalat şəraitini, onların orqanizmlə qarşılıqlı təsirini müəyyən edir.
4. Əmək prosesinin xüsusiyyətlərindən və rejimindən asılı olan zərərləri kateqoriyalara (qruplara) bölür.

Təlim nəticəsi 5: İstehsalat səs-küylərinin və titrəyişlərin insan orqanizminə təsirini bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. İstehsalat səs-küylərinin təsnifatını şərh edir.
2. İşçilərin orqanizminə səs-küylərin təsirini izah edir.
3. Səs-küylərin insan orqanizminə xoşagəlməz təsirinin profilaktikasını təsvir edir.
4. Müxtəlif güclü və tezlikli səslərin nizamsız (xaotik) birləşməsindən səs-küy (gurultu) yaranmasını müəyyən edir.

Təlim nəticəsi 6: Ətraf mühitin mühafizəsi və yanğınsöndürmə vasitələrinə dair ilkin tədbirləri bilir və həyata keçirməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Ekoloji qanunları təsvir edir.
2. Ekoloji şəraitin yaxşılaşdırılmasına yardımçı olan üsulları sadalayır.
3. Müəssisədə olan yanğınsöndürmə vasitələrindən düzgün istifadə edir.
4. Yanğın baş verərkən yanğın təhlükəsizliyinin əsas və fərdi ehtiyat tədbirləri ilə otaqlardan çıxma qaydalarını uyğunlaşdırır.
5. İşləri başa çatdırıldıqdan sonra ətraf mühitin qorunması naminə ərazini təmizləyir.

Modulun adı: Plastik boruların montaja hazırlaması

Modulun kodu: 7

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə, plastik boruların xüsusiyyətlərini, onların növlərini biləcək və təyinatına uyğun olaraq istifadə etməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Polipropilen boruların çeşidlərini bilir və onları quraşdırılma vəziyyətinə gətirməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Soyuq su sistemlərinin qurulması üçün istifadə olunan polipropilen boruları göstərir.
2. İsti su və istilik təchizatı sistemləri üçün istifadə olunan polipropilen boruları ayırır.
3. Polipropilen boruların diametrinə uyğun fitinqlərini seçir və montaj vəziyyətinə gətirir.
4. Sənaye və məişət çirkab sularının axıdılması üçün qırçınlı (koruge) polipropilen boruları seçir.

Təlim nəticəsi 2: Metalloplastik boruların təyinatını bilir, onları quruluşuna, texniki xüsusiyyətlərinə görə ayırmağı bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Metalloplastik boruları quruluşuna görə bir-birindən ayırır.
2. Metalloplastik boruların texniki xüsusiyyətlərini sadalayır.
3. Metalloplastik boruların birləşdirici hissələrini tanıyır.
4. Metalloplastik boruların qururaşdırılma ardıcılığını göstərir.

Təlim nəticəsi 3: Polietilen boruların texniki xüsusiyyətlərini bilir və onları təyinatına uyğun istifadə etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Polietilen boruların xassələrini izah edir.
2. Polietilen boruların markalarını oxuyur.
3. Polietilen boruları növlərinə görə ayırır.
4. SDR kəmiyyətinə görə polietilen boruların texniki xüsusiyyətlərini müəyyən edir.

Modulun adı: Polipropilen boruların qaynağı

Modulun kodu: 8

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə layihəsi verilmiş boru kəmərinin cizgisini oxumağı, qaynaq avadanlıqlarını, onların quruluşunu biliçək və polipropilen boruların qaynaq işini həyata keçirməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Boru kəmərinin sxeminin mahiyyətini bilir və layihə cizgилərini oxumağı bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Boru xəttinin şaxələnmə və dönmə bucaqlarını təyin edir.
2. Keçid ölçülərini müəyyənləşdirir.
3. Su təchizatı sisteminin layihəsini oxuyur.
4. İstilik təchizatı sisteminin eskizlərini təsvir edir.

Təlim nəticəsi 2: Kiçik diametrli boruları qaynaq etmək üçün lazım olan alət və avadanlıqların quruluşunu bilir və onları təyinatına görə tətbiq etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Qaynaq üçün lazım olan ölçü alətlərini tətbiq edir.
2. Kəsici alətlərlə işləməyi nümayiş etdirir.
3. Qaynaq ütülərinin iş prinsipi sadalayır.
4. Qaynaq ütülərini işə hazır vəziyyətə getirir.

Təlim nəticəsi 3: Mufta qaynağının həyata keçirilmə ardıcılığını bilir və polietilen boruların mufta qaynağının yerinə yetirilməsini bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Polipropilen boruların mufta qaynağının texnologiyasını təsvir edir.
2. Mufta qaynağının tədbiq sahələrini sadalayır.
3. Qaynaq ardıcılığını şərh edir.
4. Təhlükəsizlik qaydalarına riayət etməklə, el qaynağı aləti ilə boruları qaynaq etməyi nümayiş etdirir.

Modulun adı: Polietilen boru qaynağının texnologiyası

Modulun kodu: 9

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamlandıqdan sonra tələbə uc-aca, elektrofuzion qaynaq üsullarının texnologiyasını biliçək və qaynaq etməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Böyük diametrli boruları qaynaq etmək üçün lazım olan alət və avadanlıqlar haqqında bilir və onlarla işləməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Mərkəzləşdiricinin iş prinsipi haqqında danışır.
2. Qızdırıcı güzgünün temperaturunu tənzimləyir.
3. Elektrik rəndesinin iş prinsipini göstərir.
4. Sıxıcı qurğu vasitəsilə boruları bir-birinə sixmağı təsvir edir.

Təlim nəticəsi 2: Polietilen boruların uc-aca qaynaq texnologiyasını bilir və onunla qaynaq etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Uc-aca qaynaq texnologiyasını sadalayır.
2. Uc-aca qaynağın tətbiq sahələrini izah edir.
3. Qaynaq aqreqatı vasitəsilə qaynaq prosesini həyata keçirir.
4. Uc-aca qaynaq zamanı təhlükəsizlik qaydalarını şərh edir.

Təlim nəticəsi 3: Elektrofuzion qaynağı prosesinin ardıcılığını bilir və onu həyata keçirməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Elektrofuzion qaynağın ümumi xarakteristikasını şərh edir.
2. Elektrofuzion qaynağın tədbiq sahələrini sadalayır.
3. Qaynaq ardıcılığını izah edir.
4. Elektrofuzion qaynağını həyata keçirir.

Modulun adı: İstehsalat təlimi

Modulun kodu: 10

Təlim nəticəsi 1: Polipropilen, metalloplastik , polietilen boruların və onlara aid fitinqlərin çeşidlərini bilir və onları quraşdırılma vəziyyətinə gətirməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Soyuq su sistemlərinin, İsləti su və istilik təchizatı sistemləri üçün istifadə olunan plastik boruları ayıır markalarını və texniki xüsusiyyətlərini sadalayır.

2. Polipropilen metalloplastik , polietilen boruların diametrinə uyğun fitinqlərini seçir və montaj vəziyyətinə gətirir.

3. Sənaye və məişət çirkab sularının axıdılması üçün qırçınlı (koruge) polipropilen boruları seçir.

Təlim nəticəsi 2: Boru kəmərinin sxeminin layihə cizgilərini oxumağı, kiçik diametrli boruları qaynaq etmək üçün lazım olan alət və avadanlıqların təyinatına görə tətbiq etməyi və polietilen boruların mufta qaynağının həyata keçirilmə ardıcılığını bilir və qaynağının yerinə yetirilməsini bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. İstilik təchizatı sisteminin eskizlərini təsvir edir.
2. Qaynaq üçün lazım olan ölçü alətlərini tətbiq edir
- 3.Qaynaq ütülərini işə hazır vəziyyətə gətirir
4. Polipropilen boruların mufta qaynağının bacarır.
- 5.Təhlükəsizlik qaydalarına riayət edir.

Təlim nəticəsi 3: Büyük diametrli polietilen boruları qaynaq etmək üçün lazım olan alət və avadanlıqlar haqqında bilir və onlarla işləməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Qızdırıcı güzgünün temperaturunu tənzimləyir.
2. Elektrik rəndəsinin iş prinsipini göstərir.
3. Polietilen boruların uc-ucə qaynaq texnologiyasını bilir və onunla qaynaq etməyi bacarır.
4. Elektrofuzion qaynağı prosesinin ardıcılığını bilir və onu həyata keçirməyi bacarır.

Təhsil proqramlarına dair qeydlər

1. Ümumi orta təhsil bazasından qəbul olunmuş və texniki peşə təhsili ilə yanaşı, tam orta təhsil alanlar üçün təşkil edilən qruplarda peşə təhsilinin dövlət standartında göstərilmiş "Ana dilində ünsiyyət" səriştəsi "Azərbaycan dili", "Xarici dildə ünsiyyət" səriştəsi "Xarici dil", "İnformasiya texnologiyaları" səriştəsi "İnformatika", "Hesablaşma əməliyyatlarını yerinə yetirmə" səriştəsi isə "Riyaziyyat" fənni proqramına integrasiya olunmuş şəkildə, həmçinin ixtisasın tələbləri nəzərə alınmaqla uyğunlaşdırılmış program əsasında tədris edilir.
2. Tələbələrin sayı 15 (on beş) və daha çox olan qruplarda müvafiq maddi-texniki baza və ixtisas müəllimləri olduğu halda aşağıdakı fənlərin tədrisi 2 (iki) qrupa bölünə bilər:
  - 2.1. tədris digər dillərdə aparılan siniflərdə "Azərbaycan dili - dövlət dili kimi";
  - 2.2. tədris dilindən asılı olmayaraq bütün siniflərdə "Xarici dil", "Fiziki tərbiyə".
  - 2.3. "İnformatika" fənni üzrə praktiki məşğələlər.
3. İnformatika kabinetinə olmayan peşə təhsili müəssisələrində "İnformatika" fənni üzrə praktik məşğələ keçirilmir.
4. "Xarici dil" fənnində tədrisi nəzərdə tutulan xarici dilin seçimi zamanı tədris qruplarında təhsil alan tələbələrin mütləq çoxluğunun nəzərə alınaraq ümumtəhsil pilləsində təhsil aldıqları "əsas xarici dil" əsas götürülür.
5. Tədris ilinin birinci yarısında qrupda tələbələrin sayının azalması tədris planı ilə müəyyən edilmiş müvafiq fənlərin tədrisində qrupun iki qrupa bölünməsinə məhdudiyyət yaratır.
6. Pilot peşə təhsil müəssisələrində Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 11 mart tarixli 86 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Peşə təhsili müəssisələrinin ayrı-ayrı peşə istiqamətləri üzrə tədris qruplarında orta sıxlığın müəyyən edilməsi haqqında" qərarın 3-cü bəndinə uyğun olaraq tədris qruplarında təhsilalanların sayı 16 nəfərdən çox olduqda, laboratoriya və istehsalat təlimi dərslərində qruplar 2 yarımqrupa bölünə bilər. Pilot peşə təhsil müəssisələrinin siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
7. Pilot peşə təhsili müəssisələrində və pilot layihələrdə "Peşə təhsili haqqında" qanunun 11.2. maddəsinə müvafiq olaraq işəgötürənlərin istehsalat təcrübəsinə rəhbər təyin etdiyi mütəxəssislərə təhsil müəssisəsi tərəfindən təcrübə saatları üçün nəzərdə tutulmuş haqq ödənilə bilər. Pilot peşə təhsil müəssisələri və pilot layihələrin siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
8. Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması həyata keçirən ixtisaslar üzrə tədris Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 41 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması kursları haqqında Əsasnamə" (mövcud dəyişikliklərlə) əsasında, həmçinin Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Dövlət Yol Polisi İdaresi və Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə razılaşdırılmış, Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilmiş müxtəlif kateqoriyalı

avtomobil nəqliyyatı vasitələri sürücülərinin hazırlanması üçün mövcud tədris plan və programlarına uyğun aparılır.

9. Traktorlar və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücü hazırlayan ixtisaslar üzrə Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Kollegiyasının 30 may 2012-ci il tarixli 05/2012-1 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Traktorlar və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün imtahanların qəbulu və sürücülük vəsiqəsinin verilməsi haqqında təlimat" (mövcud dəyişikliklərlə) və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 41 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Nəqliyyat vasitələri sürücülerinin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması kursları haqqında Əsasnamə" (mövcud dəyişikliklərlə) əsasında, həmçinin traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücülerin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması programı üzrə təlim kursunun tələblərinə uyğun aparılır.
10. Dual və axşam qrupları üçün hazırlanmış tədris planları tətbiq edilən peşə təhsil müəssisələri və qrupların (ixtisaslarının) siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
11. Kənd təsərrüfatı istiqaməti üzrə olan ixtisasların bəzilərində seçmə modulu kimi təqdim olunan modullar seçilərkən regionun iqtisadi xüsusiyyəti nəzərə alınır.
12. STEM Mərkəzi yaradılmış peşə təhsil müəssisələrində tədris olunan bütün ixtisaslar üzrə həftədə 2 (iki) saat olmaqla "STEM" fənni əlavə olaraq tədris olunur.